

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİNDE İSTİHDAM EDİLECEK
SÖZLEŞMELİ SUBAY VE ASTSUBAYLAR
HAKKINDA KANUN**

Kanun No. : 4678
Kabul Tarihi : 13.6.2001
Yayımlandığı R.G. : 21 Haziran 2001 Sayı: 24439

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; Türk Silâhlı Kuvvetlerinde ihtiyaç duyulan sınıflarda istihdam edilmek üzere sözleşmeli olarak alınacak subay ve astsubayların teminini, yetiştirilmelerini, sınıflandırılmalarını, hizmet şartlarını, yükselmelerini, atama ve yer değiştirmelerini, görev ve yükümlülüklerini, özlük ve sosyal haklarını, muvazzaf subaylık veya muvazzaf astsubaylık statüsüne geçmelerini, ayırma ve ayrılma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, sözleşmeli subay ve astsubaylarla, bunları istihdam edecek Türk Silâhlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) birlik, karargâh, kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

a) **(Değişik:16.6.2009-5907/1 md.)** Ön sözleşme : Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay adayları arasında; askerî eğitime alınmaları konusunda yapılan ve askerî eğitim dönemi başlangıcı ile subaylık veya astsubaylık nasıp kararnamesinin onay tarihine kadar geçecek süreyi kapsayan sözleşmeyi,

b) Sözleşme : Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay ve astsubay adaylarından askerî eğitimi başarıyla tamamlayanlar arasında yapılan ve üç yıldan az, dokuz yıldan fazla olmamak üzere hizmet yükümlülüğü getiren, örneğine göre hazırlanmış olan yazılı bir belgeyi,

c) Sözleşmeli subay adayı : Sözleşmeli subay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

d) Sözleşmeli astsubay adayı : Sözleşmeli astsubay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

e) Sözleşmeli subay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak subay nasbedilen teğmen, üsteğmen ve yüzbaşı rütbelerini haiz subayları,

f) Sözleşmeli astsubay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak astsubay nasbedilen; astsubay çavuş, astsubay kıdemli çavuş, astsubay üstçavuş ve astsubay kıdemli üstçavuş rütbelerini haiz astsubayları,

g) **(Değişik:16.6.2009-5907/1 md.)** Askerî eğitim : Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarına okul, kurum, sınıf okulu, kıtalar veya eğitim

merkezlerinde yaptırılacak olan temel askerlik ile subaylık veya astsubaylık anlayışı kazandırma eğitimini,

h) **(Ek:16.6.2009-5907/1 md.)** Emsal: Sözleşmeli subaylar için subaylığa nasbedildikleri yıl harp okullarından mezun olan muvazzaf subayları; sözleşmeli astsubaylar için ise astsubaylığa nasbedildikleri yıl astsubay meslek yüksekokullarından mezun olan muvazzaf astsubayları,

ı) **(Ek:16.6.2009-5907/1 md.)** Sözleşme yılı: Sözleşmenin yürürlüğe girdiği ay ve günü başlangıç olarak kabul eden ve bu tarihten itibaren geçen her bir yıllık süreyi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM Sözleşmeli Subaylar

BİRİNCİ BÖLÜM Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

Madde 4 – **(Değişik:16.6.2009-5907/2 md.)** Sözleşmeli subay kaynaklarını; en az dört yıllık fakülte veya yüksekokulları bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre yirmiyedi yaşından, lisansüstü eğitimini tamamlamış olanlardan otuziki yaşından büyük olmayanlar teşkil eder.

Askeri okullardan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silahlı Kuvvetlerine sözleşmeli subay olarak alınmaz. Ancak, askerliğini yedek subay veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem erbaş olarak yapanlardan terhis edilenler veya askerlik hizmetini yapmakta olanlar sözleşmeli subay olabilir.

Sözleşmeli subaylık için genel olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türk vatandaşı olmak.
- b) Bu Kanunda belirtilen öğrenim ile ilgili koşulları taşımak.
- c) Sağlık ile ilgili Yönetmelikte belirtilen şartları taşımak.
- d) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.
- e) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden,

mahkum olmamak.

f) Güvenlik soruşturması olumlu sonuçlanmış olmak.

g) Yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler ile yedek subay olarak askerlik hizmetini yapanlar veya yapmakta olanların bu görevlerinde aldıkları sicil, sicil tam notunun % 85 veya daha üstünde olması şarttır. Halen bu görevlerde bulunanlar ile

askerlik hizmetini yapmakta iken müracaat edenlerin ayrıca, sıralı üstlerinden sözleşmeli subay olmaya layık olduklarına dair yönetmelikte belirtilen olumlu nitelik belgesi almaları zorunludur.

Askeri hakim sınıfına, sözleşmeli subay statüsünde personel alınmaz.

Yetiştirme

Madde 5 – **(Değişik:16.6.2009-5907/3 md.)** Sözleşmeli subay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip askeri eğitime alınır. Askeri eğitim ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre askerliğini yedek subay veya kısa dönem erbaş olarak yapanlar ile yapmakta olanlardan sözleşmeli subaylığa başvuranların tabi olacakları askeri eğitim ile ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Süreleri ve Muvazzaf Subaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

Madde 6- Sözleşmeli subay adayları ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler teğmen rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli subaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sözleşme süreleri; sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir.

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf subaylığa geçme

Madde 7- Sözleşmeli subaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf subaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf subaylığa geçiş için, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki yedinci fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler; subay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler.

Muvazzaf subaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanununun 14 üncü maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli subaylardan muvazzaf subaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf subayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sözleşmeli Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

Madde 8 – **(Değişik:16.6.2009-5907/4 md.)** Sözleşmeli astsubay kaynaklarını; Genelkurmay Başkanlığı tarafından tespit edilecek bölüm veya branşlarda fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokullarını bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre;

a) Dört yıl veya daha fazla süreli yüksek öğrenimi bitirenler için yirmiyedi yaşından,

b) Dört yıldan daha az süreli yüksek öğrenimi bitirenler için yirmibeş yaşından, gün almamış olanlardan ve aynı şartları haiz uzman erbaşlardan, yönetmelikte belirtilen diğer şartları haiz bulunanlar teşkil eder.

Askeri okullardan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silahlı Kuvvetlerine sözleşmeli astsubay olarak alınmaz. Ancak, askerliğini 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem erbaş veya er ya da 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tâbi erbaş ve er olarak yapanlardan terhis edilenler veya askerlik hizmetini yapmakta olanlar sözleşmeli astsubay olabilir.

Sözleşmeli astsubaylık için genel olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.

b) Bu Kanunda belirtilen öğrenim ile ilgili koşulları taşımak.

c) Sağlık ile ilgili Yönetmelikte belirtilen şartları taşımak.

d) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.

e) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden,

mahkum olmamak.

f) Güvenlik soruşturması olumlu sonuçlanmış olmak.

g) Yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler ile uzman erbaşların bu görevlerinde aldıkları sicil, sicil tam notunun % 85 veya daha üstünde olması şarttır. Halen bu görevlerde bulunanlar ile askerlik hizmetini yapmakta iken müracaat edenlerin ayrıca, sıralı üstlerinden sözleşmeli astsubay olmaya layık olduklarına dair yönetmelikte belirtilen olumlu nitelik belgesi almaları zorunludur.

Yetiştirme

Madde 9 – **(Değişik:16.6.2009-5907/5 md.)** Sözleşmeli astsubay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip askeri eğitime alınır. Askeri eğitim ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde askerliğini 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem

erbaş veya er ya da 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tabi erbaş ve er olarak yapanlar ile yapmakta olanlardan sözleşmeli astsubaylığa başvuranların tabi olacakları askeri eğitim ile ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Süreleri ve Muvazzaf Astsubaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

Madde 10- Sözleşmeli astsubay adayları, ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler astsubay çavuş rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri; üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli astsubaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sözleşme süreleri; sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir.

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf astsubaylığa geçme

Madde 11- Sözleşmeli astsubaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf astsubaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf astsubaylığa geçiş için, Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki dördüncü fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf astsubaylığa geçirilenler; astsubay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler.

Muvazzaf astsubaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli astsubaylardan muvazzaf astsubaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf astsubayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Rütbe Bekleme Süreleri, Sözleşmenin Yenilenmesi ve Feshi

Rütbe bekleme süreleri ve sözleşmenin yenilenmesi

Madde 12- Sözleşmeli subay ve astsubayların rütbe bekleme süreleri hakkında, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunda muvazzaf subay ve astsubaylar için belirlenen süreler uygulanır. Sözleşmeli subaylardan üst rütbede kadro açığı bulunmadığı için terfi edemeyenler, terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sözleşme müddeti sonuna kadar derece ilerlemesi yaparlar.

Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce taraflar sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer.

Sözleşmeli subay veya astsubaylar, sözleşme süreleri sona ermeden sözleşmelerini tek taraflı olarak fesh edemezler.

(Değişik:16.6.2009-5907/6 md.) Sözleşmeli subaylar için emsallerinin harp okulu öğrenim süresinden, sözleşmeli astsubaylar için ise emsallerinin astsubay meslek yüksekokulu öğrenim süresinden yıl olarak daha fazla okudukları süreler ve muvazzaf askerlik hizmetinde geçen hizmet süreleri, rütbe bekleme süresinden düşülmez. Ancak bunlardan; hazırlık sınıfı ile normal öğrenim süresinden fazla okunan süreler hariç olmak üzere, muvazzaf subaylığa geçirilenlerin harp okulu, muvazzaf astsubaylığa geçirilenlerin ise astsubay meslek yüksek okulu öğrenim sürelerinden yıl olarak fazla okudukları süreler, rütbe bekleme sürelerinden düşülür. Hangi rütbelerde ne kadar eksik bekletilecekleri yönetmelikte belirtilir.

Subay veya astsubay nasbedildikten sonra; yabancı memleketlere altı ay veya daha uzun süreli öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gidenlerin sözleşme süreleri, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen sürenin iki katı kadar; Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına yurt içindeki fakülte veya yüksekokullarda öğrenim yapanlarla, meslekleriyle ilgili ihtisas yapanların sözleşme süreleri ise, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

Yurt dışına sürekli göreve atanan sözleşmeli subay veya astsubayların sözleşme süreleri, görevi devraldıkları ve devrettikleri tarihler arasındaki süre kadar uzatılır.

Sözleşmeli subay ve astsubayların, yurt içi veya yurt dışı öğrenimler ile yurt dışı sürekli görevler nedeniyle uzatılan sözleşme süreleri, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda rütbeleri itibarıyla belirtilen yaş haddini geçemez.

(Ek Fıkra:16.6.2009-5907/6 md.) Sözleşme süresi sona ermeden sözleşmesi fesih edilenler hariç olmak üzere, sözleşmeli tabip subaylar devlet hizmet yükümlülüğüne tâbi olmazlar. Bunlardan tıpta uzmanlık sınavını kazananlar; kıt'a, kurum ve karargahlarda üç yıllık hizmetini tamamladıktan sonra uzmanlık eğitimine başlayabilirler.

Sözleşmenin idarece fesih halleri

Madde 13 – **(Değişik:16.6.2009-5907/7 md.)** Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay adaylarının ön sözleşmeleri, aşağıdaki nedenlerle süresinin bitiminden önce feshedilebilir:

a) Askeri eğitim esnasında yetkili kurullarca başarısız veya disiplinsiz olduğuna karar verilmek.

b) Yetkili sağlık kurullarınca askeri eğitime ve/veya göreve devam edemez kararı verilmiş olmak.

c) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay adayı olma şartlarından herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılacak veya sözleşme süresi içinde bu şartlardan herhangi birini kaybetmek.

d) Askeri eğitimin üçte birine çeşitli nedenlerle katılmamak.

Bunlardan; görevlerini icra ederken veya görevleri dolayısıyla bir saldırıya veya kazaya uğrayan ya da bir meslek hastalığına yakalanma neticesinde askeri eğitimin üçte birine devam etmeyerek başarısız kabul edilenler, bir kez olmak üzere sonraki dönemde açılacak askeri eğitime planlanırlar. Sonraki dönemde istekli olmaları, aranan sağlık ve diğer niteliklerini korumaları halinde yeniden ön sözleşme yapılarak eğitime alınırlar.

Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubayların sözleşmeleri, aşağıdaki nedenlerle sözleşme süresinin bitiminden önce feshedilebilir:

a) Türk Silâhlı Kuvvetleri Sınıf Okulları/Eğitim Merkezi Komutanlıkları Yönetmeliğinin ilgili hükümleri gereğince, sınıf okullarındaki eğitim ve öğretimde başarısız olmak.

b) Disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamayacağı, sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil ve kanaat raporu ile anlaşılacak.

c) Yetersizlik nedeniyle kendisinden istifade edilemeyeceği, sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil belgesi ile anlaşılacak.

d) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşışılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden, mahkum olmak.

e) Taksirli suçlar hariç olmak üzere adli veya askeri mahkemeler tarafından bir ay ve daha fazla süreli hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkum olmak.

f) Disiplin mahkemelerince verilen bir mahkumiyet hükmü üzerine, son olarak verilen oda veya göz hapsi cezası da dahil olmak üzere, kararın kesinleştiği tarihten itibaren geriye doğru son bir yıl içinde toplam otuz gün ve daha fazla oda veya göz hapsi cezasına mahkum olmak.

g) Yasadışı siyasi, yıkıcı, bölücü, irticai faaliyetlerde bulunmak, tutum ve davranışlarıyla bu görüşleri benimsediği tespit edilmek.

h) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay olmak için gerekli nitelik ve şartlardan herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılacak veya sözleşme süresi içinde bu niteliklerinden herhangi birini kaybetmek.

i) Yabancı uyruklu kişilerle yapılan evliliklerde, evlilikleri ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmemek ve çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybetmek veya Türk vatandaşlığından çıkarılmak.

j) Yetkili sağlık kurullarınca verilen kararlara göre sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak göreve devamı mümkün olmamak.

k) İstihdam edildikleri sınıflarda görev yapamayacaklarına dair yetkili sağlık kurullarınca karar verilenlerden, idarece başka bir sınıfta istihdamına gerek duyulmamak.

l) Sözleşmenin yapılmasını müteakip; barışta ve savaşta, görevini icra ederken veya görevi dolayısıyla bir saldırıya, kazaya uğrayan ya da bir meslek hastalığına yakalananlar hariç olmak üzere, bir sözleşme yılı içinde, tedavi kurumlarında yatarak tedavi olma süreleri ile aylıklı doğum izni hariç olmak kaydıyla, alınan hava değişimi, istirahat ve benzeri sıhhi izin süresi toplamı doksan günü geçmek.

BEŞİNCİ KISIM

Özlük Hakları ve Sosyal Haklar

Ön sözleşme aylığı

Madde 14- Sözleşmeli subay veya astsubay yetiştirilmek üzere ön sözleşme yapılanlardan;

a) **(Değişik:16.6.2009-5907/8 md.)** Sözleşmeli subay olarak yetiştirilecekler, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanuna bağlı (EK-VI) sayılı cetvelde asteğmenler için öngörülen dokuzuncu derecenin birinci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, tayin bedeli hariç aynen yararlandırılırlar. Sözleşmeli subay adaylarının ön sözleşme dönemindeki, askerî eğitim süresince iâşe ve ibateleri Devlet tarafından karşılanır. 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

b) **(Değişik:16.6.2009-5907/8 md.)** Sözleşmeli astsubay olarak yetiştirilecekler, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Kanuna bağlı (EK-1) sayılı cetvelde yer alan uzman onbaşılar gibi, onbirinci derecenin birinci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, tayin bedeli hariç aynen yararlandırılırlar. Sözleşmeli astsubay adaylarının ön sözleşme dönemindeki, askerî eğitim süresince iâşe ve ibateleri Devlet tarafından karşılanır. 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.”

Aylıklar

Madde 15 – **(Değişik:16.6.2009-5907/9 md.)** Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar, emsali rütbe ve derecedeki muvazzaf subay ve astsubaylar hakkında uygulanan aylık, tazminat, yan ödeme ve diğer malî ve sosyal haklardan aynen istifade ederler.

Sözleşmeli subaylardan onbeşinci, sözleşmeli astsubaylardan onsekizinci fiilî hizmet yılını tamamlayanlardan, aşağıdaki koşulları yerine getirenler rütbe verilmeksizin bir üst dereceye yükseltirler:

a) Son üç yıla ait sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha üstünde olmak.

b) Bulunduğu derecede en az üç yılını ve bu derecenin üçüncü kademesinde bir yılını tamamlamış olmak.

Bunlara, müteakip yıllarda da rütbe verilmeksizin olumlu sicil aldıkları her hizmet yılı için kademe ilerlemesi, yukarıdaki şartları taşımaları halinde ise her üç yılda bir derece ilerlemesi yaptırılır.

Sağlık hizmetlerinden yararlanma ve sosyal haklar

Madde 16 – **(Değişik:16.6.2009-5907/10 md.)** Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselerin, sözleşme süresince, sosyal hakları ve sağlık işlemlerinde 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylara ilişkin hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylıktan emekli olanlar ve harp malûllüğü, vazife malûllüğü veya adî malûllük aylığı bağlanarak Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri ile harp ve vazife malûllüğünü gerektiren nedenlerden dolayı vefat edenlerin maaşa müstahak dul ve yetimleri, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin (a) ve (b) bentleri ile 67 nci ve 70 inci maddeleri hükümlerinden aynen istifade ederler. Aile fertleri, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen aile fertlerini kapsar.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylardan;

a) Kendi kusurları olmaksızın idare tarafından sözleşmeleri yenilenmeyenler ile sözleşme süresi içinde vefat, bir yıl içerisinde Kanunda belirtilen süreden daha fazla hava değişimi/istirahat/benzeri sıhhi izin süresini geçirme, bulunduğu kadronun

kaldırılması, istihdam edildiği kadronun sağlık niteliğini kaybetme nedeniyle sözleşmeleri sona erenler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak hizmet edilen süre kadar ve en çok on yılı,

b) Sözleşme süresi sonunda kendi istekleriyle sözleşmeleri yenilenmeyenler ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin ise Türk Silahlı Kuvvetlerinde sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak hizmet edilen sürenin yarısı kadar ve en çok beş yılı,

geçmemek üzere muayene ve tedavi hizmetleri askeri hastanelerde, asker hastanelerinin bulunmadığı garnizonlarda ise garnizon komutanlıklarından sevk alınmak şartıyla kamu sağlık kuruluşlarında, ücretsiz olarak verilmeye devam edilir.

Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının ve sosyal güvenlik kurumlarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı doğanlar, bu hakları mevcut olduğu sürece bu maddeye göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve asker hastanelerinden yararlanamazlar.

Sözleşmeleri sağlık nedeniyle sona erenlerden; sözleşmelerinin sona ermesine neden olan sıhhi arızalarının tedavisine devam edilenlere, sözleşme sona erme tarihinden başlamak şartıyla oniki ayı geçmemek üzere tedavi süresince, görevdeki emsallerinin almış oldukları net maaşların (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) 2/3'ü oranında, her ay sağlık yardımı olarak, kurumlarınca ödeme yapılır. Bu ödemeden hiçbir kesinti yapılmaz. Ödemeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Ancak, sözleşme sona erme tarihinden itibaren oniki ay içerisinde sözleşmenin sona ermesine neden olan sıhhi arızasından dolayı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 26 ncı maddesine göre malul sayılarak malul aylığı bağlananlar ile aynı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerden 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre malullük aylığına hak kazananlara, malullük aylığına hak kazandıkları tarihten itibaren söz konusu yardım kesilir.

Emekli Sandığı ve Ordu Yardımlaşma Kurumu ile ilgilendirme

Madde 17- Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylar; ön sözleşme yapılması ile birlikte 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilirler ve bu Kanunun muvazzaf subaylara ve astsubaylara tanıdığı bütün haklardan aynen faydalandırılırlar. Ancak, sözleşmeli subay ve astsubay adaylarının fakülte veya yüksekokullarda geçen süreleri, adaylık süresince borçlandırılmaz. Sözleşmeli subaylar ve astsubaylar, aynı zamanda Ordu Yardımlaşma Kurumunun daimî üyesidirler.

Tazminat ve ikramiye ödeme esasları

Madde 18- (**Değişik Birinci Fıkra:16.6.2009-5907/11 md.**) Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylardan kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlar ile durumları 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (i), (j) ve (k) bentleri kapsamına girenlere aşağıda yazılı esaslara göre tazminat verilir:

a) Herhangi bir sözleşme dönemi sonunda veya içerisinde sözleşmesi sona erenlere veya feshedilenlere son olarak aldıkları net maaşın iki katının hizmet yılı ile çarpımı tutarında tazminat verilir. Ancak, hizmet yılı olarak en fazla dokuz yıl esas alınır.

b) Bu tazminatın hesabında, 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen ek tazminatlar ve 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat hariç olmak üzere, bütün ödemeler dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan emeklilik hakkını kazananlar ile muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenlere tazminat ödenmez. Bunlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Emeklilik hakkını kazanmadan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanların başka sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olarak geçen hizmetleri, 24.5.1983 tarihli ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre birleştirilir.

Emekli maaşı bağlanması için gerekli hizmet sürelerini tamamlayanlara 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun esaslarına göre ikramiye verilir ve aylık bağlanır. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince ödenen tazminata ilişkin süreler, emekli ikramiyesinin hesaplanmasında esas alınan süreden düşülür. Hizmet sürelerinin hesabında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 32 nci ve 36 ncı madde hükümleri de dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan ilk sözleşme süresi içinde;

a) **(Değişik:16.6.2009-5907/11 md.)** Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden, bu evlilikleri yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmemeler ile çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenler veya Türk vatandaşlığından çıkarılanlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkum olanlar ile disiplinsizlik ve ahlaki durumları sebebiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişigi kesilenler, sözleşme sürelerinin eksik kısmı ile orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarını tazminat olarak öderler. Söz konusu masrafların hesaplanmasında, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunda belirtilen esaslar uygulanır.

b) Yabancı memleketlere öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gitmiş olanlardan, durumları bu fıkranın (a) ve (b) bentleri hükümlerine uyanlar hakkında, ilgili bent hükümleri uygulanmakla birlikte orada buldukları süre içerisinde aldıkları aylık ve Devletçe yapılan masrafların dört katı ayrıca tazminat olarak alınır.

Askerî eğitim esnasında sağlık sebebi veya sınıf ve ihtisaslarının gerektirdiği özel nitelikleri taşımama veya kaybetme halleri hariç olmak üzere, ilişkileri kesilenlere Devletçe yapılan masraf, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilerek, faizi ile birlikte ödettilir. Askerlik yükümlülüğü bulunanların Devlete olan borçları askerlikleri süresince ertelenir.

ALTINCI KISIM *Çeşitli Hükümler*

Giyim, kuşam ve istihkaklar

Madde 19 – **(Değişik:16.6.2009-5907/12 md.)** Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar hakkında muvazzaf subay ve astsubaylara, sözleşmeli subay adayları hakkında yedek subay adaylarına, sözleşmeli astsubay adayları hakkında ise astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylara ait giyim, kuşam ve istihkakları hakkındaki kanuni düzenlemeler uygulanır.

Tabanca tahsisi

Madde 20- **(Değişik:16.6.2009-5907/13 md.)** Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylara askerî eğitimi müteakip zati tabanca verilir. Bunlardan; 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) ve (ı) bentlerinde sayılan

nedenlerden herhangi biriyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenler ile dokuzuncu fiili hizmet yılından önce ayrılanların, zati tabancaları geri alınır.

10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Konuttan faydalanma

Madde 21- Sözleşmeli subay ve astsubaylar, mensubu buldukları Kuvvet Komutanlığına göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı) ait konutlardan, kiralama sisteminden ve lojman tazminatından emsali muvazzaf subay ve astsubaylar gibi istifade ederler.

Disiplin ve soruşturma usulleri

Madde 22 – (**Değişik:16.6.2009-5907/14 md.**) Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar hakkında muvazzaf subay ve astsubaylara uygulanan disiplin ve ceza hükümleri, sözleşmeli subay adayları hakkında yedek subay adaylarına uygulanan disiplin ve ceza hükümleri; sözleşmeli astsubay adayları hakkında ise astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tabi tutulan adaylara uygulanan disiplin ve ceza hükümleri tatbik edilir. Jandarma Genel Komutanlığına mensup sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubayların mülki hizmete ilişkin suçlarında 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Sevk tehiri, askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayılması

Madde 23 – (**Madde Başlığıyla Birlikte Değişik:16.6.2009-5907/15 md.**) Askerlik hizmetine başlamadan sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubaylığa kabul edilenlerin sevkleri; ilgili Kuvvet Komutanlığının, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının teklifine istinaden, sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay nasbedilinceye kadar, Milli Savunma Bakanlığı tarafından tehir edilir.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarından, askerlik yükümlülüğünü daha önce yerine getirmemiş olanların, askerlik yükümlülüklerine ilişkin olarak uygulanacak hükümler şunlardır:

a) Subaylıktan çıkarılmayı gerektirmeyen herhangi bir nedenle sözleşmesi sona eren sözleşmeli subaylardan, ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı yedek subaylık hizmet süresini karşılayanlar, askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresi toplamı yedek subaylık hizmet sürelerinden az olanların kalan askerlik hizmetleri, ilişkileri kesilmeden ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından belirlenecek birliklerde ve buldukları rütbede tamamlattırılır.

b) Astsubaylıktan çıkarılmayı gerektirmeyen herhangi bir nedenle sözleşmesi sona eren sözleşmeli astsubaylardan, ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı;

1) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna tabi olanlardan, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar,

2) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tabi olanlardan, söz konusu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar,

askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

c) Sözleşmeli subay adayları veya sözleşmeli astsubay adaylarından ön sözleşme süresi içerisinde ilişiği kesilenlerin, temel askeri eğitimi ve subay veya astsubay

nasbedilinceye kadar geçen sürelerinin tamamı, askerlik hizmetinden sayılır. Bunların kalan hizmetleri 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanun ve 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre tamamlattırılır.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarından, ön sözleşme ve sözleşme süreleri içerisinde subaylıktan çıkarılmayı gerektiren herhangi bir nedenle ilişkisi kesilenlerden; ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar, askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

Özel hükümler

Madde 24- Sözleşmeli subay ve astsubayların görev ve sorumlulukları ile atama, nasıp, kıdem, terfi, kademe ilerlemesi, sicil ve izin işlemleri, taltifleri, madalya verilmesi, ödüllendirilmeleri, savaş takdirnamesi verilmesi, esir düşmeleri, harp gaibi olmaları, enterne edilmeleri konularında 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylar hakkındaki hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, muvazzaf subay veya astsubayların tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(Değişik İkinci Fıkra:16.6.2009-5907/16 md.) Sözleşmeli subaylar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 31 inci maddesi, 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ikinci paragrafı ile (e) bendi ve 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükümlerinden; sözleşmeli astsubaylar ise aynı Kanunun 79 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ve 82 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ve 137 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi hükümlerinden yararlanamazlar. Ancak, bu personelden muvazzaf subaylığa ve astsubaylığa geçirilenler, söz konusu hükümlerden yararlanabilirler.

Yönetmelik

Madde 25- Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylarda aranacak nitelikler, sağlık koşulları, alınacakları sınıf ve branşlar, duyuru, müracaat şekli ve zamanı, müracaatların kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması, sözleşme süreleri, sözleşmenin feshedilmesi, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilmeme halleri ve bunlara yapılacak işlemler, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, sınav, öğretim ve eğitimin esas, şekil ve süreleri, kıt'a, karargâh, kurum ve idarî işlerde görevlendirilmeleri, izin, ayırma, atamalar, yer değiştirmeler, astlık-üstlük münasebetleri, sicil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilecekler için uygulanacak usul ve esaslar, sözleşme yapmaya yetkili makamlar, meslek içi eğitim ve ihtisas kurslarının süresi ve şekli, giyim, kuşam ve istihkaklarının verilme usulü, sağlık işlemleri, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenlerin kendilerine yapılan eğitim, öğrenim ve yetiştirme masraflarının geri ödeme esasları ile diğer hususlar, bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden altı ay içerisinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

Yürürlük

Madde 26- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.